

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

07.02.2022

Konu: Gerçek Kişi Bilirkişi Ücretlerinde Gelir ve Damga Vergisi İstisnası.

6754 sayılı Bilirkişi Kanununda bilirkişi şöyle tanımlanmıştır: Bilirkişi, çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde oy ve görüşünü sözlü veya yazılı olarak vermesi için başvurulmuş gerçek veya özel hukuk tüzel kişisidir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'nci maddesinde ücret, "İşverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir" şeklinde tanımlanmış ve aynı maddenin 3. fıkrasının 5. bendinde de bilirkişilere ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatlerin de ücret sayılacağı, belirtilmiştir.

Aynı kanunun 23. Maddesi ile hangi ücretlerin Gelir Vergisi'nden istisna edileceği de sayılmıştır.

25 Aralık 2021 tarih, 31700 sayılı Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 2'nci maddesi ile 193 sayılı Kanunun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir:

"18. Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri (Şu kadar ki, istisnayı aşan ücret gelirinin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.)".

Aynı Kanunu'nun 4'üncü maddesi ile de 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında yer alan "ücretlere ilişkin kâğıtlar" ibaresinden sonra gelmek üzere de (Bu maddenin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen ücretlerde istisna, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır) şeklindeki parantez içi hüküm eklenmiştir.

Diğer taraftan 27.01.2022 tarih, 31732 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 319 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nin 4/6'ncü maddesinde ise "...yönetim ve denetim kurulu üyelerine ödenen huzur hakkı, bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine, sporculara yapılan ödemeler gibi ücret sayılan ödemelerin

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

vergilendirilmesinde, Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen istisnanın uygulanması mümkündür.” denilmiştir.

Bu bağlamda, bilirkişi ücretlerinden ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta priminin düşülmesinden sonra kalan tutarının gelir vergisinden istisna olması gerekmektedir.

Örneğin, 01.01.2022 tarihi itibarıyla brüt asgari ücret 5.004,00 TL olarak belirlenmiş olup, bu ücrete ilişkin işçi sosyal güvenlik primi ve işsizlik sigorta primi 750,60 TL olduğundan aylık istisna tutarı (5.004,00-750,60=) 4.253,60 TL olacağından 2022 yılında bilirkişilere yapılan aylık toplam ücret ödemelerinden 4.253,60 TL.'yi aşmayan kısım için gelir vergisi kesintisi yapılmaması gerekmektedir.

Aynı şekilde, Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun “IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar” başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında yer alan “ücretlere ilişkin kâğıtlar” ibaresinden sonra gelmek üzere eklenen hüküm gereğince bilirkişi ücretlerinden aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için damga vergisi kesintisinin de yapılmaması gerekmektedir.

Bu çerçevede Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'nci maddesinin 3. fıkrasının 5. bendinde ve 319 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde sayılmaları nedeniyle yönetim ve denetim kurulu üyelerine ödenen huzur hakkı, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine, sporculara yapılan ödemeler gibi ücret sayılan ödemelerin aylık asgari ücreti aşmayan kısmı için de vergi istisnası söz konusudur.

Ancak, bilirkişilere yapılan ücret ödemelerinden halen gelir ve damga vergisi kesintisi yapılmakta olup, 7349 sayılı Kanun'un 01.01.2022 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi nedeniyle yapılan kesintilerin iadesinin gerektiğini düşünmekteyiz.

(Hazırlayan: Hüseyin Yörükoğlu, SMMM)